

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко
Одеський державний економічний університет, м. Одеса

Однією з найважливіших проблем національної економіки України є завершення процесу реформування податкової системи. Слід зауважити, що відсутність науково обґрунтованих підходів до формування національної податкової системи, аналізу наслідків запровадження кожного з податкових законів та наступних змін до них, зробили податкову систему не ефективним стимулюючим засобом формування нової соціально-ринкової економіки, а однією з основних причин загострення економічної кризи.

На перший погляд, вирішити цю проблему найлегше було б шляхом затвердження проекту Податкового кодексу. Разом з тим, це рішення має бути досить зваженим і відповідальним, оскільки кожен недолік проекту в майбутньому негативно позначиться на господарській діяльності суб'єктів господарювання. Тому перспективою реформування податкової системи має стати:

- забезпечення стійкого економічного зростання країни на інноваційно-інвестиційній основі;
- зміцнення позицій вітчизняного бізнесу в міжнародній конкурентній боротьбі за рахунок зменшення податкового навантаження;
- побудова цілісної і всеосяжної бази з питань оподаткування та адаптацію фіскального законодавства України до принципів і директив Європейського Союзу та стандартів Світової організації торгівлі;
- підвищення ефективності адміністрування податків;
- підтримка розвитку малого підприємництва шляхом впровадження ефективних режимів оподаткування.

Натомість, слід визнати, що у новому проекті Податкового кодексу, презентація якого відбулася на засіданні Верховної Ради 03 вересня 2010р. [1] для досягнення цих цілей не створені відповідні умови. Зокрема, спеціальні (пільгові) режими оподаткування суб'єктів господарювання поширюються лише на тих суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти на основі енергозберігаючих, екологічно прийнятних та високих технологіях вартістю не менш як 3 млн.дол. США, що за офіційним курсом НБУ на сьогодні складає 23728,8 тис.грн. а для малих підприємств – не

менш як 500 тис.дол. США, або 3954,8 тис.грн. Разом з тим, на сьогодні у діючому українському законодавстві зберігаються розбіжності щодо визначення критеріїв малого підприємництва [2, ст.63; 3, ст.1], при цьому малі підприємства складають 93,7% від загальної чисельності підприємств в Україні. Тож виникає питання: за критеріям якого законодавчого акту будуть визначати статус малого підприємства при наданні податкових канікул? При проведенні податкової реформи не враховується світовий досвід у стимулюванні платників податків до розвитку на інноваційно-інвестиційній основі через впровадження диференційної ставки податку на прибуток в залежності від напрямку використання прибутку – на споживання чи на накопичення. Прибуток, який направляється на виплату дивідендів повинен оподатковуватись за максимальною ставкою, що позитивно вплине на інвестиційний клімат в країні.

Крім того, новий проект передбачає збільшення максимальної ставки для фізичних осіб-підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування із 200 грн. до 600 грн. Такі шляхи реформування податкової системи, на нашу думку, не відповідають заявленим цілям і негативно вплинуть на реальний сектор економіки.

Разом з тим, основними очікуваними результатами прийняття Податкового кодексу є розвиток підприємництва в Україні за рахунок спрощення законодавства у сфері оподаткування, забезпечення його незмінності протягом тривалого часу. За рахунок створення прозорих і єдиних правил оподаткування очікуваним наслідком буде зміцнення партнерських відносин між громадянами, суб'єктами господарювання та державою, що призведе до збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, а також збільшення доходів суб'єктів господарювання та громадян України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Проект Податкового кодексу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 19.10.2000р. №2063-111 із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємства» від 03.07.98р. №727/98 із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.